

Tempora mutantur, nos et mutamur in illis.¹

Cine sunt?

Mă numesc Cosmin-Răzvan Mihăilă, am 40 ani, sunt căsătorit și am un copil. Am fost admis la Institutul Național al Magistraturii în anul 2006, iar, după absolvire, în anul 2008, am optat pentru a-mi desfășura activitatea ca judecător stagiar la Judecătoria Galați.

După ce am promovat examenul de capacitate, am rămas să îmi desfășor activitatea ca judecător la Judecătoria Galați. După susținerea examenelor de promovare în funcții de execuție, am activat ca judecător în cadrul Secției I civile a Tribunalului Galați și, ulterior, în cadrul Curții de Apel Galați, Secția contencios administrativ și fiscal.

Din anul 2016, ocup funcția de Președinte al Curții de Apel Galați.

Sunt cadru didactic al Universității „Dunărea de Jos” Galați – Facultatea de Drept și Științe Administrative din anul 2017, unde ocup funcția de lector universitar și predau dreptul civil din anul I (partea generală și persoanele) studenților care desfășoară cursurile la zi. Am fost profesor câtorva generații de studenți, unii din ei regăsindu-i ulterior în profesiile juridice, fiind grefieri, avocați și, acum că s-au reluat examenele de admitere în profesie, sper să devină magistrați.

Am scris o carte, „Mijloacele de protecție a drepturilor creditorului. Acțiunea oblică. Acțiunea pauliană. Măsuri conservatorii”, publicată în anul 2017, care constituie teza mea de doctorat.

Preocupările mele în legătură cu sistemul judiciar

1. Lipsa de echilibru

Problema principală pe care o sesizez este o lipsă majoră de echilibru, de măsură în modalitatea de luare a deciziilor în cadrul organelor de conducere ale profesiei.

Mult prea multe decizii sunt luate arbitrar, printr-o manieră netransparentă, chiar și deciziile capitale pentru viitorul sistemului judiciar. Alegerea judecătorilor care promovează la Înalta Curte, desfășurarea concursurilor de promovare în funcții de execuție ori de conducere, modalitatea de soluționare a cererilor de transfer și multe

---

¹ Timpul se schimbă și noi ne schimbăm odată cu el.

altele ridică tuturor o întrebare, anume dacă organele de conducere ale profesiei se preocupă de binele sistemului judiciar, pe care s-au angajat să îl promoveze.

Chiar dacă au existat și lucruri bune și colegi care și-au desfășurat activitatea principală, sentimentul de dezamăgire răzbește și devine pregnant la majoritatea nivelurilor sistemului judiciar.

Răzbunările, lipsa de deschidere pentru cooperare, lipsa principiilor, trădarea principiilor asumate public, poate chiar și a principiilor de viață ori a valorilor fundamentale, toate manifestate public, ne determină să ne simțim dezamăgiți și abandonăți.

2. Arbitrariul

Certurile nesfârșite și deciziile lipsite de echilibru creează un sentiment de teamă în sistemul judiciar. Judecătorii nu știu la ce să se aștepte, nu știu dacă să își exprime părerea și nici măcar dacă să întrebe cum să procedeze.

Dublul standard, dubla măsură creează confuzie. Regulile nu mai sunt clare, devin simple interpretări, care pot fi date la o parte oricând, dacă nu mai convin. Particularizarea, individualizarea unor măsuri este arbitrară, în funcție de simpatii ori antipatii sau este prilej de declarații publice țintite pentru audiență maximă. Promovarea insistentă a arbitrariului trădează votul dat de judecători reprezentanților lor în urmă cu 6 ani.

Formulările din legi legate de aprecierea morală („buna reputație”, „motive justificate”) conduc la părtinire, exagerări, promovarea unor interese obscure. Ele generează uneori situații de o injustețe deosebită, care au condus la declararea ca neconstituțională a respectivelor prevederi legale, chiar Curtea Constituțională solicitând stabilirea unor criterii clare de apreciere.

3. Lipsa aprecierii și a respectului datorat magistratului

Simțim că lipsește aprecierea, respectul și preocuparea cuvenite și datorate magistratilor. Promovarea pe criterii valorice, de competență profesională a fost înlocuită prea mult cu interesul conjunctural.

Noi, judecătorii, ne simțim neapreciați și nerespectați. Eforturile noastre profesionale, pregătirea academică, preocuparea față de munca noastră, seriozitatea cu care tratăm responsabilitatea profesiei nu mai au nicio relevanță.

Meritul profesional nu mai contează. În schimb, par a fi promovate fățiș lipsa de pregătire ori simpatiile, arătând dispreț față de cei cărora le pasă de munca lor. Mai mult de atât, interesele sunt schimbătoare, așa că, de multe ori, indiferent de susținerea inițială, nimeni nu este mulțumit.

Regulile par că se schimbă de la caz la caz, de la zi la zi, în funcție de interesul de moment. Justificarea publică, masca sub care sunt ascunse motivele schimbărilor, ajunge de multe ori să fie abandonată complet. Situațiile devin evidente, fățișe.

Declarațiile publice sunt părtinitoare, acide, au țintă precisă și reflectă alt interes decât cel al sistemului judiciar. Pozițiile sunt formulate pentru a avea impact mediatic maxim, pentru a genera audiență. Contează cum pare pe *social media*, nu cine este sau ce face judecătorul.

Orgoliile și luptele intestinale au prioritate, iar manifestările publice reflectă acest lucru, deși ne așteptăm la echilibru, seriozitate și reținere din partea organelor profesiei.

Tot mai mulți judecători se exprimă că, imediat ce vor îndeplini vechimea de pensionare, vor pleca din magistratură.

4. *Politica deficitară de resurse umane*

Se resimt efectele unei intenții bune, profesionalizarea corpului magistraților prin mărirea vechimii de promovare la instanțele superioare, dar care a fost deturnată de la finalitatea sa ca urmare a certurilor nesfârșite.

Promovarea judecătorilor la instanțele superioare nu se poate face din cauza vechimii ridicate necesare și a procesului laborios, în mai mulți pași. În același timp, tot mai mulți magistrați ies la pensie de îndată ce îndeplinesc vechimea, invocând volumul ridicat de muncă și nesiguranța statutului.

Sunt ingredientele unei furtuni perfecte. O generație pleacă din sistem, dar nu se realizează schimbul de generații, deoarece nu există nimeni care să ia locul celor plecați.

În plus, recrutările în sistem au fost blocate mai bine de doi ani, ca urmare a neconstituționalității unor prevederi legale, cuplate cu ineficiența și lipsa de promptitudine a legiuitorului.

Bulgărele, odată pus în mișcare, crește. Plecările masive din sistem conduc la încărcarea cu activitate a judecătorilor rămași, ceea ce conduce la alte plecări din sistem.

Peste tot se resimte dificultatea unui volum de muncă ridicat și persistă îngrijorarea că acesta este doar începutul unei perioade și mai dificile.

Ce avem de făcut?

Avem nevoie să ne mobilizăm, ca organe de conducere a profesiei și să adoptăm o atitudine plină de responsabilitate, coeziune, efort și asumare a calității de reprezentanți ai sistemului judiciar, pentru ca justiția să își recâștige imaginea și rolul de frunte în societate. În continuare, vă prezint principalele mele obiective.

Independența profesională și statutul judecătorilor

1. *Întărirea statutului profesiei și consolidarea independenței judecătorului*

În ce privește răspunderea în sistemul judiciar, consider că nu pot fi acceptate și tolerate situațiile de îndrăzneală ca urmare a faptului că persistă inacțiunea organelor de control și tragere la răspundere. Trebuie, însă, să fim echilibrați și să ne ferim și de extrema cealaltă, în care se permite trimiterea în judecată a unor dosare fără să existe un probatoriu serios, temeinic administrat.

Totodată, trebuie ca rolul Inspecției Judiciare să fie unul echilibrat, care să creeze încredere în interiorul sistemului. Este necesară anchetarea abaterilor săvârșite de magistrați, pentru a sancționa și preîntâmpina comportamente care aduc evident atingere imaginii justiției. Regulile – ce este permis și ce nu este permis – trebuie să fie, însă, codificate clar și aplicate riguros și fără diferențe nejustificate de tratament, iar normele procedurale trebuie urmate pentru a fi respectate drepturile persoanelor vizate de aceste proceduri.

În toate cazurile, trebuie respectată demnitatea persoanelor implicate în procedurile de tragere la răspundere a magistraților, indiferent de natura acestei proceduri.

Trebuie să lămurim cât se poate de clar incompatibilitățile magistraților, după o consultare temeinică cu sistemul judiciar, pentru ca să evităm situații excesive, de exemplu interdicția de a scrie cărți de alimentație pentru copii mici, interdicția de participare la anumite competiții sportive.

Noul Consiliu trebuie să evite dubla măsură, să evite să rețină existența unor abateri disciplinare și să aplice sancțiuni disciplinare diferit, în funcție de persoana magistratului cercetat și de opiniile sale exprimate. Aduce prejudicii sistemului judiciar și existența unor diferențe majore de tratament în ce privește răspunderea disciplinară între judecători și procurori, astfel că reprezentanții celor două categorii profesionale vor trebui să găsească un numitor comun în privința standardului de răspundere disciplinară.

Normele care reglementează organizarea Inspecției Judiciare, organizarea concursului de recrutare a inspectorilor judiciari, efectuarea lucrărilor de inspecție, precum și procedura de evaluare a activității inspectorilor sunt în competența de reglementare a unei singure persoane, inspectorul-șef al Inspecției Judiciare. Firesc este ca adoptarea acestor norme să fie în competența CSM, deoarece numai organul reprezentativ al profesiei poate hotărî asupra unor atribuții esențiale pentru sistemul judiciar. Totodată, numirea conducerii Inspecției Judiciare trebuie să fie în competența Consiliului, ca organ colegial, nu în cea a unei comisii, cum este cazul în prezent.

Instanțele judecătorești și Secția pentru judecători a Consiliului trebuie să aibă o relație corectă instituțional cu procurorii. Nu trebuie excluși *de plano* din procedurile care vizează activitatea întregului sistem judiciar, dar trebuie respectată competența fiecărei

profesii astfel cum este reglementată de Codul de procedură penală și de legile de organizarea judecătorească.

Consiliul trebuie să găsească cele mai bune metode de a apăra reputația profesională a magistraților, atunci când sunt supuși unor atacuri de presă. Pentru aceasta trebuie să își îmbunătățească mijloacele de comunicare publică.

2. Trecerea bugetului instanțelor judecătorești în administrarea CSM

Când am solicitat să ni se plătească drepturile salariale obținute în baza unor hotărâri judecătorești definitive, Ministerul ne-a spus că „nu vă mai săturați” și că nu sunt bani.

Când am întrebat de ce ceilalți ordonatori principali de credite (Parchetul General, ÎCCJ, CSM) plătesc anumite drepturi salariale, iar Ministerul Justiției întârzie nepermis de mult, ni s-a răspuns că hotărârile judecătorești definitive pe care le-am obținut sunt „proaste”.

Când ni s-au recunoscut, din inițiativa Ministerului, unele drepturi salariale, s-a procedat cu jumătăți de măsură – salariul de bază a crescut la nivelul grilei din anul 2022 prevăzute de Legea nr. 153/2017, însă sporurile nu au fost majorate la 30% - așa că valul de acțiuni în instanțe continuă.

Când avem solicitări de fonduri pentru instanțe, suntem tratați cu dispreț de factorul politic și administrativ, ne pierdem în blocaje birocratice inutile ori nu ni se răspunde.

Toate acestea au în comun o singură cauză: administrarea bugetului instanțelor de către Ministerul Justiției, nu de către CSM sau ÎCCJ.

Problema este una veche, niciunul dintre consiliile anterioare nereușind preluarea bugetului instanțelor de la Ministerul Justiției. Mai mult chiar, dispozițiile din Legea nr. 304/2004, care dispuneau trecerea bugetului la ÎCCJ și care erau amânate de la an la an prin ordonanțe de urgență, au fost eliminate complet din legislație.

Nu este o problemă ușor de rezolvat, deoarece factorul politic nu pare că dorește să cedeze controlul pe acest domeniu.

CSM trebuie, printr-o comunicare asumată unitar de membrii săi, să efectueze demersuri pentru preluarea bugetului instanțelor judecătorești. În prezent, Consiliul nu are capacitatea instituțională de a gestiona acest buget, așa că se impune și preluarea personalului direcțiilor de specialitate din MJ, cu asigurarea remunerației corespunzătoare. Din acest punct de vedere, CSM are deja un aparat de specialitate mai bine dezvoltat, astfel că este mai apt decât ÎCCJ să gestioneze bugetul instanțelor.

3. Salarizarea nediscriminatorie și corectă a magistraților

Dintotdeauna ne-am confruntat cu reticența vecină cu abuzul a Ministerului Justiției în a acorda drepturile salariale cuvenite judecătorilor, câștigate prin hotărâri judecătorești.

În ultima vreme, ne-am lovit de atitudini sfidătoare, arogante, care ne-au pus în imposibilitatea de a reacționa, deoarece nu doream să ajungem la certuri.

Ni s-a spus că „ne dăm (pronunțăm) hotărâri favorabile între noi”, „ce dacă este definitivă, ce fel de hotărâre este aceasta, este greșită”, „gata, vă ajunge cât salariu aveți”.

S-a ajuns în situația ca unii colegi să solicite amenzi și despăgubiri aplicate factorilor de decizie din cadrul Ministerului, care au refuzat cu obstinație să execute hotărâri judecătorești definitive în materia salarizării.

În cele din urmă, confrunțați cu valul numeros de acțiuni promovate pe rolul instanțelor de judecată, reprezentanții Ministerului ne-au spus că suntem „lacomi”.

Având în vedere calitatea sa, Consiliul trebuie să se implice decisiv, ferm și continuu în rezolvarea problemelor salariale. Este evident că atitudinea constantă a Ministerului este deficitară, iar aceasta generează valul permanent de acțiuni în justiție.

Consiliul trebuie să militeze, cu diplomație și claritate în mesaj, pentru o salarizare simplă, ușor de calculat, care nu poartă tarele trecutului și nu presupune o aplicare etapizată, întinsă pe perioade lungi de timp. Este o idee bună adoptarea unei legi speciale de salarizare a magistraților, care să nu repete erorile și necorelările izvorâte din caracterul comun al legislației de salarizare (de exemplu, sporuri de maxim 45%, dar care nu pot depăși 30% din fondul de salarii pe ordonator).

Consiliul nu poate să accepte scăderi ale drepturilor salariale, așa cum se promovează uneori în presă; tendința în privința salarizării magistraților trebuie să fie crescătoare, pe măsura profesionalizării și a statutului ridicat în societate.

De asemenea, Consiliul trebuie să susțină în fața Ministerului executarea de îndată a hotărârilor judecătorești în materia salarizării, sens în care poate centraliza hotărârile definitive de la magistrați și le poate înainta către Minister cu solicitarea de a fi puse în aplicare.

În ipoteza în care bugetul instanțelor va trece la CSM, Consiliul va trebui să nu repete greșelile Ministerului; așadar, Consiliul este dator să solicite din timp fondurile necesare de la bugetul de stat, iar apoi să plătească rapid sumele datorate în temeiul hotărârilor judecătorești.

Totodată, Consiliul trebuie să se implice activ în protejarea celorlalte drepturi cuvenite magistraților: decontarea unei chirii decente, în multe localități plafoanele de decontare fiind derizorii, măsură amânată de ani de zile de Ministerul Justiției, care refuză să actualizeze ordinul cu plafonul maxim decontabil pentru chirii; decontarea la alegere, fie a chiriei lunare, fie a ratei la un credit pentru cumpărarea unei locuințe, măsură

întâlnită în statutul altor profesii; revenirea la șase călătorii dus-întors în țară decontate anual.

Este important ca pensia magistratului să se situeze la o valoare apropiată de cea a salariului și se impune ca vechimea de pensionare să nu fie afectată în sensul creșterii ei sau introducerii unor praguri de vârstă. În schimb, trebuie introduse anumite limitări pentru a preveni situațiile în care se abuzează de acest drept (de ex., pensionare după câteva luni de magistratură), iar o soluție ar putea fi introducerea unui minim de 5 ani de activitate ca magistrat înainte de acordarea dreptului la pensie specială.

Cariera profesională a judecătorilor

1. Regândirea procedurilor de promovare la Înalta Curte și de ocupare a funcțiilor de conducere din sistemul judiciar

Sentimentul arbitrariului persistă, mai ales, în procedurile de ocupare a funcțiilor din sistem care presupun o evaluare subiectivă. Mulți judecători se arată descurajați, se întreabă dacă nu vor fi umiliți, chiar dacă profesional sunt respectați de colegi urmare a eforturilor deosebite pe care le-au depus.

Un remediu este lărgirea bazei de selecție pentru membrii comisiilor de examinare la concursurile organizate în sistem, apelând la persoane din exterior, cu multă credibilitate: specialiști recunoscuți în resurse umane, manageri cu experiență, în special din domeniul privat.

Pentru început, remedierea erorilor este importantă. Existența posibilității de contestare a probelor subiective (interviuri) va da un plus de credibilitate acestor concursuri, dacă comisiile de contestații vor sta sub semnul independenței.

Se impune și o dezbatere largă în sistem, dacă sistemul electiv, care presupune alegerea președintelui instanței de către adunarea generală a judecătorilor, este optim în acest moment. Nu este optim nici sistemul în care un președinte de instanță este ales membru în CSM și apoi blochează postul de conducere timp de 6 ani, perioadă în care cineva îi ține locul cu delegație.

În privința promovării la instanța supremă, trebuie ca atât declarațiile, cât și faptele membrilor consiliului să fie la unison în direcția promovării unor criterii clare de selecție pe bază de competență și merit profesional. Deficitul de meritocrație afectează profund încrederea în sistemul judiciar. Doar prin puterea exemplului, prin organizarea unei serii de concursuri corecte și transparente, poate fi redată încrederea magistraților în organele de conducere a profesiei.

2. Regândirea procedurilor de ocupare a posturilor de execuție la instanțele superioare

Situația gravă a multor instanțe în ce privește gradul de ocupare a posturilor de judecător nu mai poate fi ascunsă. Se impune scăderea vechimilor de promovare în funcții

de execuție, cuplată cu luarea în calcul a vechimii ca auditor de justiție, pentru a se reuși ocuparea posturilor de la instanțele superioare.

Desigur că trebuie să fim echilibrați, nu trebuie să cădem în cealaltă capcană, aceea de a promova foarte rapid persoane lipsite de experiență profesională, deoarece acest lucru nu ar face bine sistemului judiciar pe termen mediu și lung. Însă, trebuie să inițiem o dezbatere asupra modalității de promovare efectivă, fie prin organizarea mai multor concursuri de promovare efectivă în cursul unui an, fie prin înlocuirea concursului de promovare efectivă cu procedura transferului, cu luarea în calcul a punctului de vedere al instanței la care promovează magistratul.

În acest moment, ocuparea posturilor vacante de la instanțele superioare reprezintă o prioritate, cu păstrarea garanțiilor de profesionalism în privința condițiilor de selecție a candidaților.

3. Ocuparea posturilor libere de magistrat prin procedurile de recrutare în sistem

După o perioadă lungă în care nu s-a mai organizat niciun concurs de admitere în profesie, criza pe care o resimt multe judecătorii și parchete de pe lângă judecătorii este acută. Aceasta se traduce într-un volum de lucru deosebit de ridicat pentru magistrații efectiv în activitate.

Îmi propun întărirea capacității Institutului Național al Magistraturii de a absorbi un număr mai mare de candidați admiși în profesie, fără rabat de la calitate în ce privește formarea profesională inițială. Problema este complexă și ține de logistică (lipsa spațiului), de lipsa personalului, dar și de necesitatea de a nu scădea standardul în ce privește profilul candidaților admiși în profesie. Prin comunicare constantă, onestă, echilibrată și orientată pe aceleași scopuri între toți factorii decizionali implicați, toate aceste probleme pot fi rezolvate.

Trebuie să popularizăm avantajele profesiei de magistrat în rândul studenților de la drept, pentru că, de multe ori, cei mai buni dintre ei sunt atrași de cariera de avocat în cadrul unei societăți profesionale, decât de cea de judecător sau procuror. Cele mai bune instrumente de popularizare le constituie prezentarea activității judecătorului prin vizite organizate în instanțe cu grupuri de studenți, organizarea de procese simulate la care să participe studenții și organizarea de întâlniri în facultăți la care magistrații să participe și să își prezinte experiența personală.

Eficiența sistemului judiciar și a CSM

1. Reducerea volumului de activitate efectiv pe judecător

Am menționat ocuparea posturilor vacante de judecător ca soluție pentru degrevarea judecătorilor în activitate de volumul excesiv de dosare.

Un proiect foarte bun inițiat de CSM a vizat introducerea asistenților pentru judecători la mai multe instanțe judecătorești din țară, cu titlu de test. Acest proiect este unul de succes și consider că trebuie extins la toate instanțele din țară.

Din cauza problemelor logistice, introducerea trebuie să se facă treptat, începând cu nivelul curților de apel. Este optim ca recrutarea să rămână în sarcina curților de apel, pentru a evita problemele care au apărut în cazul procedurilor centralizate de recrutare a magistraților. Recrutarea de către Ministerul Justiției, pe lângă faptul că este o procedură centralizată, antrenează și riscul unei ingerințe în justiție din partea politicului ori din partea puterii executive.

Statutul asistenților trebuie să fie diferit de cel al grefierilor, nu doar o categorie de grefieri prevăzută de actul normativ care reglementează statutul personalului auxiliar de specialitate. Remunerația trebuie să fie corespunzătoare, adaptată cerințelor mai dificile ale postului, situată între cea a grefierilor și cea a judecătorilor.

Astfel, activitatea judecătorului este degrevată foarte mult de sarcinile repetitive, care aduc valoare adăugată mică. Acesta este lăsat să se concentreze pe ce este mai important: înțelegerea dosarului, interpretarea probatoriului, pronunțarea soluției.

Recrutarea asistenților vine la pachet cu probleme logistice – lipsa spațiilor în care aceștia să își desfășoare activitatea – însă avantajele sunt mult prea mari și măsura merită orice efort logistic. Mă voi asigura că măsura este implementată și că, în calitatea sa de organ de conducere a profesiei, Consiliul va face toate demersurile posibile în acest sens.

Degrevarea de activitate se poate face și prin introducerea unor proceduri prealabile eficiente. Trebuie declanșată o consultare largă cu celelalte profesii din domeniul juridic și nu numai – mediatori, avocați, consilieri juridici, specialiști în probleme de muncă, resurse umane, administrație publică – pentru a vedea care sunt cele mai bune proceduri ce ar putea fi introduse pentru soluționarea conflictelor înainte ca acestea să ajungă în fața instanțelor.

2. Eliberarea judecătorilor de atribuții care nu sunt legate de activitatea de judecată

Observăm că, de prea multe ori, judecătorii ajung să fie copleșiți de atribuții administrative, care nu au legătură cu activitatea de judecată. Vedem că tendința este de creștere a acestor atribuții non-judiciare, prevăzute de regulamentul de ordine interioară sau de alte hotărâri adoptate de Consiliu. Judecătorul trebuie să fie lăsat să se concentreze pe munca sa și atunci trebuie ca atribuțiile administrative să fie reduse, prin regândirea sau eliminarea lor, prin alocarea lor altor categorii de personal sau prin realizarea lor în mod centralizat, la distanță, prin mijloace electronice, de către aparatul CSM.

În contextul introducerii asistenților pentru judecători, este o idee foarte bună să trecem cât mai multe dintre atribuțiile neesențiale ale judecătorilor către asistenți, sens în care se impune să aducem modificări importante regulamentul de ordine interioară.

3. Mărirea schemelor de judecători și de personal auxiliar de specialitate

Doar pasul ocupării posturilor vacante de judecător din sistem nu este suficient pentru a asigura judecătorilor un volum optim de activitate. Se poate apela la o reechilibrare a schemelor prin mutarea unor posturi de judecător de la instanțele cu volum redus de activitate la instanțele mai încărcate, însă soluția este una punctuală, care nu poate fi aplicată pe scară largă și care nu rezolvă problema în sine.

Este necesar să fie mărite schemele de judecători la fiecare instanță, dar într-un mod echilibrat, cu respectarea standardelor de pregătire profesională și a prestigiului justiției. Stăm mult mai rău decât multe țări din spațiul european în ce privește volumul de activitate pe judecător, iar în multe sisteme judiciare există și o specializare mai mare a judecătorilor pe subdomenii. Nu de puține ori auzim despre colegi magistrați din străinătate care sunt uimiți când află câte dosare are un judecător român într-o ședință.

Drept urmare, în Consiliu, trebuie să facem demersurile necesare pe lângă Ministerul Justiției pentru mărirea periodică a schemelor de judecător de la instanțe, după consultarea acestora și după efectuarea unei analize serioase. După atingerea unui grad rezonabil de ocupare a posturilor existente de judecător, această analiză se poate face anual, pentru a fi avută în vedere la organizarea concursurilor următoare de admitere în profesie și de promovare la instanțele superioare.

Dacă bugetul instanțelor va trece, cum este firesc, la CSM, atunci procedura de alocare a unor posturi suplimentare va fi simplificată foarte mult, numărul de posturi suplimentare putând fi estimat și inclus în bugetul anului următor.

Totodată, judecătoriile mici au rolul lor de a aduce justiția aproape de cetățean, așa că, de principiu, este bine să rămână în ființă. Putem optimiza competența teritorială, prin rearondarea unor localități, proces deja început, dar care poate suferi îmbunătățiri și actualizări constante.

În ce privește schemele de personal auxiliar de specialitate, acestea sunt evident subdimensionate, iar aceasta în condițiile unui grad de ocupare a schemelor existente apropiat de 100%.

Prin preocupare față de binele sistemului judiciar și printr-o comunicare echilibrată și onestă, factorii de decizie din cadrul Ministerului Justiției pot fi convinși să crească schema de personal auxiliar de specialitate.

La nivelul instanței pe care o conduc și a celor din circumscripție, în ce privește competența noastră de recrutare a personalului auxiliar de specialitate, am reușit să fim de mai mulți ani cu grad de ocupare 100% pe schema acestei categorii de personal. De asemenea, am stabilit prin ordin criterii transparente pentru valorificarea grefierilor temporari pe posturi vacante definitiv, care permit grefierilor să aibă așteptări clare în privința carierei lor, dar permit și președinților de instanțe să selecteze și să păstreze oamenii cei buni.

4. *Eficientizarea activității Consiliului Superior al Magistraturii*

Chiar dacă actualul Consiliu a făcut pași importanți în vederea debirocratizării activității sale, prin eliminarea unor formalisme consumatoare de timp (de exemplu, interviul obligatoriu la delegarea în funcțiile de conducere ori la numirea în funcția de președinte de secție) sau prin încetarea detașărilor pe bandă rulantă, este loc pentru îmbunătățiri.

Se observă în perioada recentă anumite scăpări ale aparatului birocratic, erori funcționărești surprinzătoare sau întârzieri în rezolvarea lucrărilor.

Se impune o responsabilizarea a aparatului de specialitate din cadrul CSM, o stabilire clară și echilibrată a procedurilor de lucru, a sarcinilor și responsabilităților fiecărui post. Recrutarea personalului, inclusiv detașările judecătorilor, trebuie să aibă la baza competența profesională, meritul persoanei în a ocupa respectivul post.

Procedurile de lucru trebuie să fie suple, lipsite de formalism, ceea ce se poate realiza inclusiv pe calea unor modificări legislative.

Nu se poate accepta mărirea în continuare a schemei de personal din cadrul aparatului CSM. O asemenea posibilitate o putem accepta numai în cazul în care vom reuși preluarea bugetului instanțelor de către CSM, caz în care se va impune suplimentarea posturilor, eventual prin preluarea personalului direcțiilor de specialitate din cadrul MJ. În acest caz, va trebui efectuată o evaluare a sarcinilor fiecărui post, pentru a evita perpetuarea unor disfuncționalități existente la nivelul Ministerului.

5. *Modificarea indicatorilor de eficiență a instanțelor judecătorești*

După mulți ani de aplicare, indicatorii de eficiență a instanțelor judecătorești și algoritmul lor de calcul nu se mai potrivesc realităților curente din instanțe.

Indicatori supraunitari (mai mari de 100%) pe care nu îi mai atinge aproape nimeni, indicatori care presupun mereu să judecăm mai multe cauze decât intră, indicatori lipsiți de orice finalitate care sunt întotdeauna „foarte eficient” sunt exemple care dovedesc necesitatea unei schimbări.

Actualul Consiliu a început un proces binevenit de actualizare a acestor indicatori și se impune ca viitorul Consiliu să îl continue și să îl supună spre o largă consultare în sistemul judiciar.

Infrastructura sistemului judiciar

1. *Digitalizarea activității instanțelor judecătorești*

După mai mulți ani de implementare a dosarului electronic, a comunicării electronice, a roboților de prelucrat documente și a tuturor celorlalte aplicații

informatică, putem trage concluzia că digitalizarea activității instanțelor este un avantaj incontestabil pentru justiție.

Îmi exprim părerea de rău că aceste aplicații nu au fost dezvoltate central, sub egida sau măcar sub îndrumarea Ministerului Justiției, ci de jos în sus, de la nivelul instanțelor judecătorești. Sunt mândru, însă, că o parte dintre colegii noștri au dat dovadă de preocupare pentru locul lor de muncă și au dezvoltat aceste aplicații dincolo de atribuțiile lor de serviciu obișnuite.

Consiliul Superior al Magistraturii trebuie să ia toate aceste aplicații sub egida sa, să coordoneze activitatea specialiștilor IT și să promoveze rezultatele muncii lor. Până la o eventuală preluare de către CSM a direcției de specialitate din cadrul MJ, Consiliul trebuie să își intensifice eforturile de cooperare cu MJ pentru a unifica soluțiile tehnice (de ex., dosarul electronic național).

Se impune să creăm un portal unic pentru intermedierea serviciilor simple oferite de instanțe: depunere documente la dosar, plată taxe de timbru într-un anumit dosar, eliberare certificat de grefă, eliberare copie legalizată a hotărârii judecătorești ș.a.

Portalul și toate celelalte pagini de internet trebuie să folosească tehnologii *web* moderne; nu mai putem accepta interfețe învechite, cu design neplăcut, care nu se adaptează singure dimensiunilor ecranului dispozitivului de pe care se face vizualizarea, care nu corespund standardelor din domeniu ori care sunt lente.

În cadrul Curții de Apel Galați ne-am adus partea noastră de contribuție la digitalizarea sistemului judiciar. Am realizat roboții, aplicațiile informatice care extrag și urcă automat în aplicația ECRIS documentele, dovezile de citare, dovezile de comunicare și dovezile de publicare în Buletinul Procedurilor de Insolvență.

2. Intensificarea eforturilor pentru finalizarea aplicației ECRIS V

După 12 ani de la lansare, versiunea actuală a aplicației ECRIS își arată limitele și vârsta. Versiunea curentă nu este în stare să facă față volumului ridicat de date rezultat ca urmare a scanării tuturor documentelor depuse la dosar.

Încă din anul 2020, Ministerul Justiției a inițiat o procedură de achiziție publică pentru consultanță pentru caietul de sarcini al noii aplicații ECRIS V. La această consultare a participat și Curtea de Apel Galați. Caietul de sarcini rezultat reflectă temeinic necesitățile instanțelor și corespunde unei aplicații informatice moderne, care folosește ultimele tehnologii în domeniu.

Din acel moment, ca urmare a schimbării echipei guvernamentale din minister, procedura pentru realizarea noii versiuni a rămas în suspensie pe perioadă nedeterminată. S-au acumulat întârzieri nepermise și doar recent au apărut semne timide de revigorare a procedurii.

În noul Consiliu trebuie să depunem eforturi susținute pe lângă Ministerul Justiției pentru a accelera procedurile legate de ECRIS V. Nu putem accepta amânarea

îmbunătățirii activității instanțelor din cauza birocrăției inutile și excesive ori din pricina comodității unor funcționari.

3. Preocupare sporită pentru infrastructura instanțelor judecătorești – sedii, dotări

Instanțele resimt acut lipsa de spațiu pentru desfășurarea normală a activității și consecințele dotărilor învechite, uzate fizic și moral. Consiliul trebuie să fie prezent și să se implice ferm pentru rezolvarea acestor probleme care afectează calitatea activității judecătorilor. Trebuie să facem o centralizare a problemelor din teritoriu și să efectuăm demersuri susținute pe lângă Ministerul Justiției pentru construirea unor sedii noi, reabilitatea sediilor actuale, pentru achiziționarea de echipamente noi – tehnică de calcul, copiatoare, mobilier.

Am văzut în țară cât de ușor se acumulează întârzieri mari în implementarea unor proiecte de anvergură, precum construirea unor sedii noi sau efectuarea unor reparații capitale la clădirile existente. Consiliul trebuie să își asume și rolul de a stăruie pe lângă factorii responsabili pentru a duce la capăt proiectele începute.

Nu putem admite ca lucrările să fie uitate luni de zile în sertarele funcționarilor publici, documentațiile să fie plimbate fără motiv între compartimente sau să li se caute chichițe pentru a fi blocate.

Rezultatele au prioritate, procedurile nu pot deveni un scop în sine.

Cea mai bună soluție rămâne, însă, trecerea bugetului instanțelor judecătorești de la Ministerul Justiției la CSM ori la ÎCCJ. Vom reuși, astfel, să ne bucurăm și noi ca judecători de la curți de apel, tribunale și judecătorii de avajute pe care le au procurorii ori judecătorii ÎCCJ ca urmare a faptului că instituțiile lor coordonatoare sunt ordonatori principali de credite. Nimeni nu poate înțelege mai bine nevoile sistemului judiciar decât magistrații.

Comunicarea în sistemul judiciar

1. Îmbunătățirea drastică a comunicării Consiliului în calitate de reprezentant al sistemului judiciar

Consiliul trebuie să își ia în serios rolul său central în promovarea imaginii sistemului judiciar. Nu de puține ori am asistat la comunicări publice stângace, întârziate, care au iritat sau care nu au reușit să transmită mesajul dorit. Fracturile de opinii, comunicările separate ale membrilor Consiliului, fie că este vorba de reprezentanții societății civile, fie că este vorba de membrii de drept sau membrii aleși ai CSM, nu sunt de natură să întărească încrederea publicului în actul de justiție.

Specificul profesiei de judecător, cerințele speciale – cum ar fi independența și inamovibilitatea – nu sunt întotdeauna ușor de înțeles de publicul care nu are cunoștințe

juridice. De asemenea, încercările de afectare a independenței magistratului sunt uneori subtile, vizibile doar la nivel de nuanță în ochii specialiștilor.

Toate acestea impun să existe o comunicare profesionistă din partea Consiliului, atât prin membrii săi, cât și prin reprezentanții cu atribuții în domeniul relației cu mass-media. Mesajele publice trebuie să fie rapide, echilibrate și clare. Trebuie să explicăm justițiabilului și publicului rolul și statutul judecătorului, trebuie să fim onești în a ne asuma greșelile și dispuși să le corectăm repede.

Imaginea în ochii publicului poate valora uneori la fel de mult ca realitatea. De aceea, trebuie să învățăm să comunicăm eficient, să profesionalizăm actul de relaționare cu presa, pentru a reuși să transmitem mesajul nostru.

Apărarea magistraților de atacurile de presă, de criticile nejustificate care afectează imaginea justiției trebuie să o realizăm într-un mod eficient – printr-o declarație de presă ori prin postări pe contul oficial, simplul comunicat de presă dat cu întârziere fiind de cele mai multe ori ineficient.

Trebuie să îmbunătățim și comunicarea Consiliului cu celelalte puteri ale statului. Relația cu ministerele, în special cel al justiției, se impune a fi îmbunătățită. Este și cazul relației cu Parlamentul, unde Consiliul trebuie să își manifeste prezența atunci când se discută proiecte de acte normative relevante pentru sistemul judiciar, fără a încălca standardele de deontologie ale profesiei noastre.

2. Comunicarea în interiorul sistemului judiciar - păstrarea legăturii permanente cu judecătorii

Membrii Consiliului sunt aleși de magistrați, astfel că prima responsabilitate a acestora este față de cei pe care îi reprezintă. De prea multe ori am constatat o decuplare a membrilor Consiliului față de realitățile muncii de judecător și față de situația din instanțe.

Pentru a putea răspunde nevoilor reale ale instanțelor, îmi propun să am un contact permanent cu judecătorii din instanțe, în care să ascult efectiv doleanțele acestora și propunerile lor de îmbunătățire a activității.

Opinia judecătorilor, exprimată în cadrul unor întâlniri directe periodice sau transmise prin reprezentanții tuturor asociațiilor profesionale, trebuie să traseze conturul general de acțiune al CSM. Este necesar ca, înainte de orice decizie majoră, fiecare dintre membrii Consiliului să se consulte cel puțin cu judecătorii de la nivelul de instanțe pe care îl reprezintă, dacă nu cu tot corpul de judecători.

De multe ori, după câțiva ani de mandat, membrii CSM uită să mai păstreze contactul cu judecătorii din instanțe. Acest lucru este o încălcare a semnificației votului dat de magistrați; puterea de reprezentare este dată pentru întreaga durată a mandatului, astfel că, oricare ar fi circumstanțele, judecătorul ales trebuie să urmărească interesul superior al sistemului judiciar.

În final

Îmi asum ca obiectiv să lucrez în echipă alături de colegii din CSM, dacă îmi veți da votul dumneavoastră, îmi asum să reprezint cinstit pe judecători, să arăt curaj în fața dificultăților, să nu mă dau la o parte și nici să fug din fața responsabilităților.

În momentele grele, echilibrul, verticalitatea și onestitatea sunt cele mai importante. Îmi voi păstra opinia și votul, chiar dacă majoritatea membrilor CSM are altă părere. Tot astfel, îmi voi menține opinia și votul, chiar dacă vom fi nevoiți să luăm decizii nepopulare ori decizii care nu sunt agreate de cei mai vocali.

Ne-am făcut speranțe false, iluzii și am simțit că mulți din cei pe care i-am votat în trecut ne-au dezamăgit. Vreau ca, în noul Consiliu, să fim un exemplu pozitiv de cooperare și să fim model de bune practici în materia reprezentării și apărării intereselor sistemului judiciar. Cred că am reușit să reprezint cu demnitate interesul public, în calitate de Președinte al Curții de Apel Galați, pentru instanțele din circumscripție și cred că experiența dobândită va fi un atu în cadrul Consiliului.

Voi face un inventar real al problemelor existente și mă voi concentra pe rezolvarea lor, fără a căuta vinovați în trecut. Înțeleg că munca în Consiliu este una de echipă și că trebuie să consultăm judecătorii pentru a vedea problemele lor reale. Îmi propun să mă consult înainte de fiecare decizie majoră cu judecătorii pe care îi reprezint și nu numai.

Vă voi reprezenta cu adevărat, va trebui să păstrăm cu toții legătura pentru binele instanțelor noastre și al sistemului judiciar. Numai împreună putem reuși.

Acesta este mesajul meu, proiectul meu pentru alegerea ca membru CSM din partea curților de apel, iar citatul care marchează începutul proiectului meu nu este o invitație la rezistență, ci la perseverență în cultivarea calităților care v-au transformat pe fiecare într-un om mai valoros și într-un judecător mai valoros, este o invitație la construirea unui sistem judiciar mai puternic.